

Nyfiken och uppfinningsrik

Publicerad i torsdags kl 20.00

PORTRÄTT Sune Wikner växte upp i Lycksele och utbildade sig till tandläkare i Stockholm och Umeå. Efter pensioneringen har han skrivit böcker. Snart kommer första boken ut. Ytterligare två är på gång.

Drivkraften i allt han gör är nyfikenhet och uppfinningsrikedom. När han var liten hittade han på hyss och när han blev äldre blev det uppfinningar som i fem fall också ledde till patent.

- Jag har alltid varit nyfiken, men det var aldrig någon som kom till skada vid våra bus!

Sune berättar om hur han och en kompis byggde kristallmottagare – och störmottagare ("när vi såg att vi kunde göra det, var det inte roligt längre"), han och kompisarna lyfte lärarens bil över ett staket, han letade cyklar och gick till polisen ("en del var väl bara parkerade") för att vara med i en Kalle Blomkvist-tävling.

- Jag samlade ihop flest cyklar, det var den första tävling jag vann.

Här är Sune

Namn: Sune Wikner

Ålder: 75

Född och uppvuxen: Lycksele

Bor: Umeå

Familj: hustru Gunborg samt 96-årig mamma

Gör: pensionerad tandläkare, uppfinnare, författare

Idéer i mängd - men inte pengar...

Sune Wikner har haft idéerna, men inte pengarna för att exploatera dem. Han uppfann bland annat ett

- När jag gjorde militärtjänsten vid K4 lärde jag mig rida och sköta en häst. Min häst stod bredvid Gehnäll Perssons (olympiske guldmedaljören).

Av Persson fick han råd som han hade nytta av när han uppvaktade blivande hustrun Gunborg.

- Gehnäll Persson lärde mig att en häst aldrig går framåt om man tittar den i ögonen och en gång när jag var hemma hos Gunborgs föräldrar stormade deras hingst iväg. Jag rusade ut, ställde mig för att mota vid den öppna grinden och såg hästen komma emot mig i full karriär – för att sedan tvärstanna.

Sune träffade Gunborg 1963, när han gick på tandläkarhögskolan och hon på seminariet. De gifte sig 1964.

- Det har aldrig varit tråkigt, säger Gunborg och ler.

Sune fick en tjänst i Älvsbyn, men de flyttade till Umeå där han byggde upp en profylaxklinik, den första i Europa. Han har arbetat hårt för att övertyga om vikten av förebyggande arbete och rest runt i världen och talat om detta.

- Jag arbetade bland annat med en brittisk forskare och bjöds in a för att utreda varför de hade så stora kariesproblem. Jag påstod att det berodde på för dålig exponering för dagsljus och för mycket socker. Vår studie visade att jag hade rätt. Britten fick Englands mest prestigefyllda medicinska pris. Jag fick en middag...

Samtidigt som Sune drev profylaxkliniken i Umeå startade han en mossfabrik i Olofsfors, varifrån han exporterade mossa (att användas till exempel till juldekorationer) till Tyskland. En järnvägslast mossa hanterades fel, så att mossan möglade, en mask- och champinjonodling förstördes vid ett strömavbrott och motgångarna tvingade Sune i personlig konkurs.

Ett av hans fem patent finns inom hans specialområde, förebyggande tandvård.

- Jag tog patent på något som skulle ta bort tandsten och plack. Det såldes i 40 länder, men när jag blev pensionär sålde jag bolaget.

Sune blev headhuntad till övertandläkare i Stockholm, men för drygt 15 år sedan flyttade Sune och Gunborg tillbaka till Umeå. Sune gav bort sin tandläkarutrustning till IM (Individuell Människohjälp) som skickade den till Rumänien.

I stället började Sune skriva böcker och startade bokförlaget Augusta.

- Jag hade börjat fundera på varför folk på 1600-talet flyttade till lappmarken. För mig handlade det om folkbildning. Tidigare hade jag skrivit fackböcker, bland annat 60 vetenskapliga rapporter. Nu ville jag förmedla lappmarkens historia på ett lättillgängligt sätt, i en roman.

Boken, Carina och korpen, kommer snart ut. Sedan dröjer det inte länge innan andra boken kommer. Även en tredje bok, om hur det var att vara ung på 50-talet, är på väg.

